

Huvudman

Stockholms kommun
anne.winterhagen@edu.stockholm.se

Beslut

Datum 2025-04-30

Dnr 2025:2073

Sida 1 (7)

*Rättelse av beslut enligt 36 §
förvaltningslagen (2017:900)
den 15 maj 2025/Anna
Malmenfelt.

Ärendet

Tillsyn av grundskolan Sätterskolan i Stockholms kommun

Beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Stockholms kommun att senast den ~~15 augusti 2025~~ ***19 september 2025** ha vidtagit nedan angivna åtgärder avseende brister rörande särskilt stöd. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Om Stockholms kommun inte följer detta föreläggande kan mer ingripande sanktioner komma att aktualiseras.

Beslut om föreläggande gäller omedelbart och får inte överklagas (26 kap. 10 § och 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen).

Stockholms kommun ska vidta följande åtgärder

Särskilt stöd

1. Se till att rektorn, för varje anmälan om behov av särskilt stöd för en elev som inkommer till rektor eller den rektorn har delegerat ansvaret till, startar en utredning om behov av särskilt stöd. Rektorn ska dokumentera hur många sådana anmälningar som inkommit under perioden den 28 april till den 19 september 2025 och vilket datum en utredning har startats för respektive elev. Denna dokumentation ska ges in till Skolinspektionen i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder. (3 kap. 7 § skollagen)
2. Se till att rektorn utreder stödbehovet hos de tre elever, som får särskilt stöd utan beslut om detta och därefter fattar beslut om åtgärdsprogram eller beslut om att inte utarbeta åtgärdsprogram. Uppgift om när utredning har startats för respektive elev och rektorns beslut ska bifogas redovisningen av vidtagna åtgärder. (3 kap. 7 och 9 §§ skollagen).

3. Se till att det av alla åtgärdsprogram framgår när beslutade åtgärder ska följas upp och vem som är ansvarig för uppföljningen. Huvudmannen ska inkomma med de fem senast beslutade åtgärdsprogrammen i samband med redovisningen till Skolinspektionen. (3 kap. 9 § skollagen)

Områden utan konstaterade brister

Skolinspektionen avslutar ärendet i de delar det avser extra anpassningar, utredning av frånvaro och utredning av elevers ordningsstörande beteende.

Redovisning av åtgärder

Redovisningen av de vidtagna åtgärderna skickas via e-post till Skolinspektionen@skolinspektionen.se, eller per post till Skolinspektionen, Box 23069, 104 35 Stockholm. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för ärendet (2025:2073) i de handlingar som sänds in.

Om ärendet

Skolinspektionen har utifrån myndighetens risk- och väsentlighetsanalys våren 2024 inlett en tillsyn av Sätmaskolan i Stockholms kommun.

I tillsynen har Skolinspektionen kontrollerat om verksamheten vid Sätmaskolan följer gällande bestämmelser om extra anpassningar, särskilt stöd, utredning av frånvaro och utredning av elevers ordningsstörande beteende.

Tillsynen har genomförts genom intervjuer med elever, lärare, personal i elevhälsan och rektorn samt lektionsobservationer mellan den 8 och 9 april 2025. Som en del av tillsynen har även dokumentation granskats, bland annat åtgärdsprogram och utredningar av elevers ordningsstörande beteende. Huvudmannen har getts tillfälle att yttra sig över allt material av betydelse för beslutet.

Motivering av beslutet

Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar (2 kap. 8 § skollagen). Vidare ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas om det framkommer att det finns brister i verksamheten (4 kap. 7 § skollagen).

Föreläggande

Särskilt stöd

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Extra anpassningar, särskilt stöd och beslut om åtgärdsprogram

Av intervjuer med lärare och elevhälsa framgår att skolan har många generella anpassningar som gynnar alla elever eftersom språkförståelsen är låg i skolans upptagningsområde. Lärare uppger också att de har goda resurser och möjligheter att kunna ge individuella extra anpassningar. Av intervju med lärare och elevhälsa framgår att de går igenom alla elever på klasskonferensen och att alla elever som trots extra anpassningar befaras att inte uppfylla betygskriterierna anmäls till elevhälsoteamet.

Lärare uppger vidare att det alltid startas en utredning om behov av särskilt stöd när en elev har anmälts till elevhälsan. Av intervju med elevhälsan framgår exempel på elever som har utretts för behov av särskilt stöd efter att en anmälan inkommit från lärare. Av intervju med rektorn framgår dock att en anmälan om behov av särskilt stöd inte alltid leder till att en utredning om behov av särskilt stöd genomförs. Enligt rektorn kan en anmälan ibland leda till en utredning. Skolan arbetar enligt rektorn inte byråkratiskt utan i stället nära eleverna. I vissa fall genomför skolan en stor tvärprofessionell utredning om behov av särskilt stöd men om en elev har problem i ett ämne så ges extra anpassningar då endast elever med stora problem får särskilt stöd.

Vidare framgår det av intervju med lärare och rektorn att det finns tre elever på skolan som ges särskilt stöd trots att elevernas behov av särskilt stöd inte är utrett och de saknar utarbetade åtgärdsprogram där det särskilda stödet är angivet. Lärare namngav de tre eleverna som sedan läsårsstart getts särskilt stöd men som inte är utredda för behov av särskilt stöd och som saknar åtgärdsprogram. Lärare berättar att eleverna får all sin undervisning i engelska i studion av en speciallärare. Eleverna läser även svenska som andraspråk ensamma i en liten grupp samt får studiehandledning på modersmålet fyra till fem timmar per vecka. En lärare är tillsammans med de tre eleverna på samtliga lektioner. Rektorn bekräftar i intervju att de åtgärder som skolan ger eleverna är särskilt stöd och att eleverna saknar åtgärdsprogram. Vidare framgår det av intervju med rektorn att elever på skolan generellt kan ges särskilt stöd utan att ett åtgärdsprogram har utarbetats. Detta gäller enligt rektorn om elevens svårigheter inte beror på ett medicinskt problem utan är inriktat på ett

ämne eller pedagogik.

Uppföljning av åtgärdsprogram

Skolinspektionen har vid skolbesöket granskat skolans vid tidpunkten åtta senast upprättade åtgärdsprogram. Av åtgärdsprogrammen framgår elevens behov av särskilt stöd, hur behovet ska tillgodoses och när beslutade åtgärder ska utvärderas. Av fyra åtgärdsprogram framgår dock inte när beslutade åtgärder ska följas upp och vem som är ansvarig för uppföljningen. Rektorn uppger i intervjun att skolan nyligen fått ett nytt system för åtgärdsprogram och att datum för uppföljning brukar framgå av programmen.

Rättslig reglering

Om det inom ramen för undervisningen, genom användning av ett nationellt kartläggningsmaterial eller ett nationellt bedömningsstöd, resultatet på ett nationellt prov eller uppgifter från lärare, övrig skolpersonal, en elev eller en elevs vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen, ska detta anmälas till rektorn. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation. Samråd ska ske med elevhälsan, om det inte är uppenbart obehövligt. Om en utredning visar att en elev är i behov av särskilt stöd, ska han eller hon ges sådant stöd. Det särskilda stödet ska ges med utgångspunkt i elevens utbildning i dess helhet, om det inte är uppenbart obehövligt. (3 kap. 7 § skollagen).

Ett åtgärdsprogram ska utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av programmet ska behovet av särskilt stöd och hur det ska tillgodoses framgå. Av programmet ska det också framgå när åtgärderna ska följas upp och utvärderas och vem som är ansvarig för uppföljningen respektive utvärderingen. Eleven och elevens vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta när ett åtgärdsprogram utarbetas.

Åtgärdsprogrammet beslutas av rektorn. Rektorn får inte överlåta sin beslutanderätt till någon annan om beslutet innebär att särskilt stöd ska ges i en annan elevgrupp eller enskilt, i form av distansundervisning och annan undervisning eller i form av anpassad studiegång.

Om en utredning enligt 3 kap. 7 § visar att eleven inte behöver särskilt stöd, ska rektorn eller den som rektorn har överlåtit beslutanderätten till i stället besluta att ett åtgärdsprogram inte ska utarbetas. (3 kap. 9 § skollagen)

Ett beslut om åtgärdsprogram som fattas av rektorn enligt 3 kap. 9 § skollagen får överklagas hos Skolväsendets överklagandenämnd (28 kap. 16 § skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Av intervjuer med lärare och elevhälsa framgår att elever som befaras att inte uppnå betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas ges stöd i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen. Det framgår också att elever, som trots extra anpassningar, befaras att inte uppfylla betygskriterierna anmäls för behov av särskilt stöd. Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Skolinspektionen bedömer dock att det finns brister i skolans arbete med särskilt stöd. Visserligen framgår det av utredningen att flertalet elever som trots extra anpassningar riskerar att inte uppnå betygskriterierna är utredda för behov av särskilt stöd. Av utredningen framgår dock att rektorn inte alltid ser till att starta en utredning om särskilt stöd när en anmälan om behov av särskilt stöd inkommer. Av skollagen framgår att rektorn ska se till att elever skyndsamt utreds för behov av särskilt stöd efter att lärare anmält elever, som trots extra anpassningar, befaras att inte uppfylla de betygskriterier som minst ska uppfyllas. Om en elevs behov av särskilt stöd inte utreds riskerar eleven att inte få det stöd som eleven kan ha behov av och har rätt till enligt skollagen. Att rektorn inte ser till att utredningar om särskilt stöd genomförs är således en brist.

Det har av utredningen även framkommit att det finns elever på skolan som ges särskilt stöd trots att utarbetat åtgärdsprogram saknas. Av utredningen framgår bland annat att det finns tre namngivna elever som sedan läsårsstart fått långtgående och ingripande åtgärder i form av särskilt stöd utan att åtgärdsprogram utarbetats. Av skollagen framgår att ett åtgärdsprogram ska utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Att åtgärdsprogram utarbetas är bland annat viktigt för att det ska vara tydligt för elevens vårdnadshavare vad åtgärderna innebär och att vårdnadshavarna har möjlighet att överklaga beslutet om åtgärdsprogram. Att skolan ger elever särskilt stöd utan att elevernas behov av stöd har utretts och utan att ha ett åtgärdsprogram utgör en brist.

Skolinspektionen bedömer vidare det finns brister i skolans utformning av åtgärdsprogram då uppgifter om uppföljningsdatum och ansvarig person för uppföljningen saknas i fyra av de granskade åtgärdsprogrammen. Enligt

skollagen ska det av ett åtgärdsprogram framgår när beslutade åtgärder ska följas upp och vem som är ansvarig för uppföljningen. Att det finns åtgärdsprogram på skolan som saknar dessa uppgifter utgör en brist.

Val av ingripande

Skolinspektionen får förelägga en huvudman som står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten (26 kap. 10 § skollagen).

Stockholms kommuns verksamhet vid Sätterskolan uppfyller inte författningarnas krav vad gäller särskilt stöd. Det finns därför skäl att förelägga Stockholms kommun att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Områden utan konstaterade brister

Utredning av frånvaro

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av informationsinhämtningen framgår att 26 frånvaroutredningar har genomförts under de senaste tolv månaderna. Av intervjuer med lärare och elevhälsa framgår att frånvaron sammanställs månadsvis av skolans kurator. Av intervju med rektorn framgår att utredning av frånvaron inleds när en elev varit frånvarande 30 procent under två månader.

Rättslig reglering

Om en elev i grundskolan har upprepad eller längre frånvaro ska rektorn, oavsett om det är fråga om giltig eller ogiltig frånvaro, se till att frånvaron skyndsamt utreds om det inte är obehövligt. Utredningen ska genomföras i samråd med eleven och elevens vårdnadshavare samt med elevhälsan. (7 kap. 19 a skollagen)

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Utredning av elevers ordningsstörande beteende

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av intervjuer med lärare och elevhälsa framkommer att det finns elever på skolan som vid upprepade tillfällen stört ordningen eller uppträtt olämpligt. Det framkommer av intervjuer och av Skolinspektionens dokumentgranskning att rektorn vid dessa tillfällen sett till att saken utreds samt vidtagit åtgärder för att få eleven att ändra sitt beteende.

Rättslig reglering

Om en elev i grundskolan vid upprepade tillfällen stört ordningen eller uppträtt olämpligt eller om eleven gjort sig skyldig till en allvarligare förseelse, ska rektorn se till att saken utreds. Samråd ska ske med elevens vårdnadshavare. Om förutsättningarna för en utredning om särskilt stöd är uppfyllda ska även en sådan utredning inledas (5 kap. 9 § skollagen).

Med utgångspunkt i vad som har framkommit vid en utredning ska rektorn se till att åtgärder genomförs för att få eleven att ändra sitt beteende (5 kap. 10 § skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Beslutet har fattats av utredare Anna Malmenfelt.

Utredaren Ida Wredh har varit föredragande i ärendet.